

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Accountancy van de NHL Hogeschool

Gegevens

datum	Naam instelling	: NHL Hogeschool
31 oktober 2014	Naam opleiding	: hbo-bachelor
onderwerp		Accountancy (240 ECTS)
Besluit	Datum aanvraag	: 20 december 2013
accreditatie hbo-bachelor	Variant opleiding	: voltijd
Accountancy van de NHL	Locatie opleiding	: Leeuwarden
Hogeschool	Datum goedkeuren panel	: 23 april 2013
(002453)	Datum locatiebezoeken	: 28 en 29 mei 2013
uw kenmerk	Datum visitatierapport	: 20 november 2013
01.06.03		
ons kenmerk	Instellingstoets kwaliteitszorg	: positief besluit onder voorwaarden van 30 juni 2014.
NVAO20143589/AH		
bijlagen		

3 Beoordelingskaders

- Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523);
- CEA-beoordelingscriteria hbo-accountantsopleidingen (NVAO en CEA¹, 24 januari 2011).

Aanvullende informatie

De NVAO heeft bij brief van 13 mei 2014 de instelling om een aanvullende panelrapportage gevraagd, waaruit expliciet blijkt dat het visitatiepanel de CEA-beoordelingscriteria in acht heeft genomen. Bij brief van 27 juni 2014 heeft de NVAO de aanvullende informatie ontvangen.

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

¹ Commissie Eindtermen Accountantsopleiding.

Het panel dat de opleiding Accountancy van NHL Hogeschool heeft geïnspecteerd is van oordeel dat de opleiding van voldoende kwaliteit is en adviseert de NVAO positief over de accreditatie.

Het panel onderbouwt zijn oordeel aan de hand van de zes onderwerpen van het accreditatiekader van de uitgebreide opleidingsbeoordeling.

Beoogde eindkwalificaties

De opleiding hanteert de eindkwalificaties die voor alle opleidingen voor Accountancy gelden. Dat betekent dat studenten zes competenties dienen te verwerven, die in trefwoorden als volgt zijn weer te geven: aanspreekpunt zijn voor fiscale dienstverlening, behartigen van belangen van cliënten, bijdragen aan controle van de jaarrekening, adviseren, functioneren in een accountantskantoor, professioneel ontwikkelen. Daarnaast dienen studenten de eindtermen van de theoretische accountantsopleiding (2008) te verwerven. De opleiding verleent vanaf het studiejaar 2012-2014 de graad van Bachelor of Business Administration en daarom hanteert ze ook de BBA-standaarden. Het panel beoordeelt de beoogde eindkwalificaties op basis van de door de opleiding gemaakte keuzes als goed.

Programma

Het programma van de opleiding sluit aan op de actuele stand van zaken in het beroepenveld. Studenten gebruiken passende literatuur. In het eerste semester van het tweede studiejaar wordt het onderwijs in het Engels verzorgd. Belangrijke vaardigheden die studenten trainen zijn adviesvaardigheden, communicatieve en onderzoeksvaardigheden. Elk semester voeren studenten een project uit dat tot doel heeft de theorie van dat semester praktisch toe te passen. De grote praktijkperiodes in de opleiding zijn de stage en het afstuderen. De inhoud van het programma is naar het oordeel van het panel goed. Het onderdeel onderzoeksvaardigheden wordt nog verder ontwikkeld en daarom vindt het panel de oriëntatie van het programma voldoende.

Het onderwijsprogramma is gebouwd op vier leerlijnen: de integrale leerlijn (voor het trainen en verwerven van competenties), de conceptuele leerlijn (voor het verwerven van kennis), de vaardigheden leerlijn (voor het verwerven van beroeps- en onderzoeksvaardigheden) en de studieloopbaanlijn (gericht op de persoonlijke en professionele ontwikkeling). Het programma biedt studenten voldoende mogelijkheden om de kennis en vaardigheden te verwerven die nodig zijn om in het beroepenveld te starten.

De werkvormen die de docenten inzetten om studenten tot studeren aan te zetten en zich de competenties eigen te maken passen bij de doelen van de leerlijnen. De studieloopbaanlijn wordt verder ontwikkeld. Studenten zijn tevreden over de inrichting van het onderwijs en de manier waarop docenten werken. Ze zien echter ook mogelijkheden tot verbetering. Het programma bevat voor studenten alleen keuzemogelijkheden tijdens de stage en het afstuderen, namelijk de keuze voor een organisatie en voor het afstudeeronderwerp.

Een bijzonderheid in het programma is de mogelijkheid dat studenten na de stage in het derde jaar ook de projecten van het vierde jaar uitvoeren bij de stage-organisatie. Het didactisch concept en de uitvoering ervan beoordeelt het panel als voldoende. Om toegelaten te worden tot de opleiding dienen kandidaten te voldoen aan de wettelijke eisen. In beperkte mate is het mogelijk om bij de examencommissie vrijstellingen te verkrijgen voor enkele programmaonderdelen. Voor studenten met achterstanden op het gebied van Nederlands en Engels is er een remediërend programma. Het programma sluit volgens het

Pagina 3 van 8 panel goed aan bij de kwalificaties van de instromende studenten. Het programma voldoet aan de eisen van studeerbaarheid. Het management van de opleiding reageert adequaat als de verdeling van de studielast daartoe aanleiding geeft. De drempels in het studieprogramma leiden ertoe dat studenten bij de aanvang van de stage en het afstuderen een bepaald niveau bereikt hebben. Het panel vindt de studeerbaarheid van het programma daarom goed.

Het programma voldoet ook aan de wettelijke eisen voor een bachelorprogramma op hbo-niveau en omvat 240 studiepunten.

Het programma is adequaat voor het realiseren van de eindkwalificaties.

Personeel

Binnen de kaders van het personeelsbeleid van het instituut ECMA formuleert de opleiding haar personeelsbeleid en voert dat uit. De beleidsruimte heeft betrekking op de het aantal docenten en vooral op de kwaliteit van docenten. De opleiding formuleert haar eigen professionaliseringsplan en voert dat uit. Ook voert de opleiding de inzet- en waarderingsgesprekken conform het personeelsplan uit. Het personeelsbeleid en de uitvoering ervan beoordeelt het panel als voldoende.

Het docententeam als geheel is een mix van goede vakinhoudelijke deskundigheid, praktijkervaring, en didactische expertise. Het panel vindt de vakinhoudelijke kennis en praktijkervaring in het team goed. De didactische deskundigheid vergt wel enige aandacht. Het management neemt daarvoor reeds maatregelen. Dit geldt ook voor de deskundigheid op het gebied van onderzoeksvaardigheden. Al met al vindt het panel de kwaliteit van het personeel voldoende.

De omvang van het personeel voldoet niet aan de norm die de hogeschool stelt. De overschrijding van de norm is echter beperkt en bovendien neemt het opleidingsmanagement maatregelen om wel aan de norm te voldoen en om de werkdruk van docenten te beperken. Het panel vindt de omvang van het personeel voldoende toereikend voor de realisatie van het programma.

Voorzieningen

Hoewel de ICT-faciliteiten niet tot volle tevredenheid van studenten zijn, wat vooral gebaseerd is op kwantiteit en niet op kwaliteit, is de fysieke leeromgeving passend voor het onderwijs in de huidige tijd. De voorzieningen dragen voldoende bij aan de kwaliteit van het onderwijs. De opleiding stimuleert het gebruik van eigen ICT-apparatuur door studenten (Bring our own device) en zorgt ervoor dat ze gebruik kunnen maken van de softwarevoorzieningen van de hogeschool. Het panel beoordeelt de materiële voorzieningen als voldoende.

Het panel vindt dat studieloopbaanbegeleiding in de propedeuse goed is vormgegeven en heeft maatregelen genomen om de begeleiding in de hoofdfase op hetzelfde niveau te brengen. Studenten zijn tevreden over de tweedelijns begeleiding. Ook is de begeleiding van stagiairs en afstudeerders goed. De informatievoorziening voldoet aan de eisen van deze tijd en verloopt naar tevredenheid van de studenten. Het panel vindt het oordeel goed voor de begeleiding op zijn plaats.

Kwaliteitszorg

De opleiding hanteert de PDCA-cyclus. Ze evalueert diverse aspecten van het onderwijs, zoals die in het accreditatiekader worden genoemd. De evaluatieresultaten leiden in voldoende mate tot het realiseren van verbeteringen. Studenten vinden dat ze goed betrokken worden bij zowel de evaluaties zelf als het vinden van verbetermogelijkheden.

Pagina 4 van 8 Dat geldt ook voor het werkveld. Het panel vindt dat er hogere normen aan gesteld mogen worden om uitdagender kwaliteitsambities te creëren. De evaluatie van resultaten vindt het panel daarom voldoende.

De opleiding voert in voldoende mate verbeteringen naar aanleiding van evaluaties. Het tempo waarmee verbeteringen worden doorgevoerd sinds de vorige visitatie was laag. Pas sinds ongeveer een jaar is het tempo omhoog gegaan en leiden evaluaties op kortere termijn tot verbeteringen. Dit is een goede ontwikkeling. Het panel waardeert de verbetermaatregelen met een voldoende. De opleiding betreft de studentvertegenwoordiging goed bij het verbeteren van de onderwijskwaliteit, maar de gehele studentenpopulatie voelt zich nog niet voldoende geïnformeerd. Docenten en werkveld hebben hun inbreng via de geëigende kanalen. Alumni verstrekken informatie via de HBO-monitor en het verzorgen van gastlessen. Het panel vindt de betrokkenheid bij kwaliteitszorg voldoende.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De praktijk van toetsen en beoordelen past bij een hbo-opleiding. De toetsvormen zijn geschikt voor de leerdoelen en de beheersingsniveaus. De toetsplannen zijn transparant. De kwaliteit van de feedback op toetsen voldoet aan de verwachtingen van de studenten. De examencommissie gaat zorgvuldig te werk, kent haar taken en voert die uit. De leden van de examencommissie voelen zich onafhankelijk. De toetscommissie is in 2012 van start gegaan en zij moet zich nog verder ontwikkelen. In het belang van de kwaliteitsborging van toetsing en beoordeling is het gewenst dat de leden van de toetscommissie zich professionaliseren.

De opleiding heeft bij de aanvang van het cursusjaar 2012-2013 een verbetering ingezet voor de afstudeeropdrachten. De resultaten daarvan waren tijdens het visitatiebezoek in mei niet zichtbaar. Op basis van het toen beschikbare afstudeerwerk, uit 2011 en 2012, vond het panel drie afstudeerwerken onvoldoende. De steekproef is vervolgens uitgebreid met zes afstudeerwerken uit het studiejaar 2012-2013, die in september beschikbaar waren. Dat waren alle afstudeerwerken uit die periode. Het panel is van oordeel dat al het afstudeerwerk uit deze aanvulling op de eerste steekproef van bachelorniveau is, ook als de examinatoren het met een zes beoordelen. De aangekondigde en uitgevoerde verbeteringen voor de afstudeeropdracht hebben kennelijk effect gehad.

Daarnaast stelt het panel vast dat het werkveld tevreden is over het niveau en de kwaliteiten van de afgestudeerden. Bovendien vinden afgestudeerden dat ze voldoende gekwalificeerd zijn om als beginnend beroepsbeoefenaar aan het werk te gaan. Ook het aangaan van een vervolgstudie op universitair niveau is met succes mogelijk. Samenvattend constateert het panel dat het systeem van toetsing aan de maat is en dat de opleiding heeft laten zien dat het afstudeerwerk, na het invoeren van de verbeteringen, zonder uitzondering van bachelorniveau is. Hoewel het panel in de eerste steekproef meer dan 10% onvoldoende werken aantrof, vindt het dat het oordeel voldoende voor toetsing en gerealiseerde kwalificaties daarom gerechtvaardigd is.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel en in het bijzonder het met spoed uitvoeren van de implementatie van de onderzoeksvaardigheden in het curriculum en het met spoed uitvoeren van de professionalisering op het gebied van examinering.

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport, samengelezen met de aanvullende rapportage, de aanvullingen zijn opgenomen op grond van de CEA-beoordelingscriteria.

Besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de de NHL Hogeschool te Leeuwarden in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 25 augustus 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail van 30 september 2014 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen in bijlage 2.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Accountancy (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Leeuwarden) van de NHL Hogeschool te Leeuwarden. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 31 oktober 2014 en is van kracht tot en met 30 oktober 2020.

Den Haag, 31 oktober 2014

De NVAO
Voor deze:

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Lucien Bollaert
Bestuurder NVAO

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
		voltijd
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Goed
2. Oriëntatie programma	De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Voldoende
3. Inhoud programma	De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Goed
4. Vormgeving programma	De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoende
5. Instroom	Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Goed
6. Studeerbaarheid	Het programma is studeerbaar.	Goed
7. Duur	De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	Voldoende
8. Personeelsbeleid	De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.	Goed
9. Kwaliteit personeel	Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.	Voldoende
10. Omvang personeel	De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.	Voldoende
11. Huisvesting	De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Voldoende
12. Studiebegeleiding	De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Goed
13. Evaluatie en KZ	De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Voldoende
14. Verbetermaatregelen	De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	Voldoende
15. Betrokkenheid	Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	Voldoende
16. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent.

Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar.

Cohort	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Uitval	27,59	53,12%	28,89%	48,57%	28,57%	40,82%	30,77%	25,45%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor.

Cohort	2005	2006	2007	2008	2009
Uitval	23,81	26,67%	43,75%	33,33%	32%

Tabel 3: Rendement.

Cohort	2005	2006	2007	2008
Rendement	66,67%	73,33%	56,25%	61,11%

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD
Percentage	61%	9%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	1:32
-------	------

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	19,25	16,75	15,5	13,5

Pagina 8 van 8 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- Drs. J. de Beuze AA, (voorzitter) is accountant en eigenaar van Accountantskantoor MCB;
- E. van Asselt AA/RA (lid) is voorzitter AC-Scholenoverleg en is docent van de kerngroep Audit en Assurance van Nyenrode Business Universiteit;
- S. de Jong RA, (lid) is zelfstandig registeraccountant / Partner bij BentAcera Accountants & Adviseurs;
- J. Kroeske, (student-lid) volgt de hbo-bacheloropleiding Accountancy aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Het panel werd ondersteund door W.A.J. van Uden, secretaris (gecertificeerd).